

Palkkatukityön avulla kiinni työ- tai opiskelupaikkaan

UUTISIA JÄRJESTÖJEN KEHITTÄMISTYÖSTÄ INNOKYLÄSTÄ

Järjestöjen palkkatukityöllistäminen ei ole pitkäaikaistyöttömien tempputyöllistämistä, kunhan johonkin töihin pääsee, vaan rahoittaja edellyttää työhönvalmennusta ja asettaa tulostavoitteet. ”Tavoitteena on, että työjakson päättyessä 40 prosentilla on työ -tai opiskelupaikka”, sanoo palvelujohtaja Ritva Rusi Pohjois-Karjalan TE-toimistosta. Se rahoittaa Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen KAJO-keskus-hanketta, jonka kautta on kuukausittain työllistettynä noin 90 henkilöä maakunnan eri järjestöissä.

Kiteeläinen **Katja Mustonen**, 38, on tyytyväinen nainen. Pitkän työttömyyden jälkeen hän pääsi kesällä 2016 palkkatukityöhön Kyläpari ry - kyläyhdistykseen ja alkoi lisäksi vuodenvaihteessa opiskella työn ohessa liiketalouden perustutkintoa. Edellinen työsuhde oli päättynyt viisi vuotta aiemmin 2011.

”Minulla on kaksi lasta. Olin äitiyslomilla, vanhempainvapailla ja työttömänä”, Mustonen kertoo. Hän ehti suorittaa lukion jälkeen, ennen perheen perustamista kaksi ammatillista perustutkintoa ja valmistua verhoilijaksi ja artesaaniksi, mutta niiltä aloilta ei Pohjois-Karjalasta töitä löytynyt.

”Yrittäjyys olisi varmaan ollut tällä seudulla ainut mahdollisuus työllistyä.”

”Virkistävää huomata, että osaankin vaikka mitä!”

Kunnes kesän 2016 alussa polku työelämään aukesi, kun posti toi Pohjois-Karjalan TE-toimistosta kirjeen, jossa kerrottiin mahdollisesta palkkatukityöstä järjestössä. Mustonen tapasi ensin KAJO-keskuksen työhönvalmentajan ja otti sen jälkeen yhteyttä Kyläpari ry:hyn, kävi haastattelussa ja pääsi töihin.

”Pystyin yhdistämään opiskelun työhöni, koska olen tehnyt Kyläparissa aika paljon myynti- ja markkinointityötä”, iloitsee Katja Mustonen, jonka palkkatukityötä oli mahdollistamassa KAJO-keskus. Sen työhönvalmentaja ehdotti Katjalle lisäkoulutusta ja auttoi koulutus- ja opintotukihakemusten teossa. Kuva: Marja Asikainen

Järjestöjen palkkatukityön

ehtona on yleensä kahden vuoden työttömyys. Järjestö saa valtiolta palkkatukena korvauksen siitä, että se työllistää pitkään työttömänä olleen. Palkkatuen myöntää TE-toimisto.

Järjestöjen palkkatukitoissa maksetaan työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Palkkatuki kattaa työllistämiskustannukset 100-prosenttisesti, kun työaika on enintään 65 % kokonaisesta työajasta, kuitenkin enimmillään 1 800 euroa kuukaudessa. Tukijakson enimmäiskesto on 12 kuukautta.

Yhdistys muun muassa vuokraa juhlapaikkaa ja rantasaunaa sekä pyörittää kesäteatteria. Työtehtävät ovat vaihdelleet vuokraustoiminnasta kiinteistön hoitoon, pihatöihin, saunan lämmitykseen, verhojen ompeluun ja toimistotöihin.

”Ja nyt kun on uusi teatteriesitys, olen toiminut kuiskaajana ja keitellyt kahvia näyttelijöille. Tilaisuuksissa olen tehnyt keittiötöitä, tarjoillut ja tiskannut”, Katja luettelee.

”Olen saanut hyvää työkokemusta, oppinut uutta ja päässyt tekemään kaikkea, mihin vain olen kyennyt. CV:hen saa uuden työkokemuksen ja töissä verkostoituu, kun oppii tuntemaan uusia ihmisiä. Siten jatkossa työnsaantimahdollisuudetkin ovat paremmat.”

Palkkatukityö päättyy heinäkuun alkupuolella. Kesäkuussa Katja pitää vähän vuosilomaa ja siirtyy elokuun alussa kokopäiväiseksi opiskelijaksi. Merkonomien paperit on tarkoitus saada 1,5 vuoden kuluttua. Katja uskoo, että liiketalouden koulutuksesta on hyötyä monella alalla ja että töitä löytyy valmistumisen jälkeen kotiseudulta.

Maksutonta tukipalvelua työnhakijoille ja järjestöille

Työ- ja elinkeinoministeriön tuoreen Työllisyyskatsauksen mukaan Pohjois-Karjalassa oli huhtikuussa 2017 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta maan korkein 16,9 %. Työttömiä työnhakijoita oli 12321.

”Pohjois-Karjalassa on yli 3 000 järjestöä, ja niissä on paljon järkevää ja mielekästä työtä. Me kohtautamme järjestöjä ja pitkäaikaistyöttömiä siten, että he menevät järjestöön töihin”, sanoo kehittämispäällikkö **Johanna Seppänen** Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen KAJO-keskuksesta.

KAJO tukee työnhakija-asiakkaita työllistymisessä ja järjestöjä työnantajana toimimisessa ja palkkatukiasioissa. KAJOn maksuttoman tuen avulla myös pienet, vapaaehtoisvoimin toimivat järjestöt pystyvät tarjoamaan palkkatukityötä ja toimimaan työnantajina. Noin puolet KAJON kautta työllistävästä yhdistyksistä on vapaaehtoisvoimin toimivia.

KAJO-keskus-hankkeessa on ollut tämän vuoden aikana jo 63 palkkatuella työllistävää järjestöä ja kuukausittain noin 90 palkkatuella työllistettyä henkilöä. Pitkään työttöminä olleet asiakkaat ohjautuvat KAJO-keskukseen pääosin TE-toimistojen ja kuntien ohjaamina.

Yhteistyötä järjestöjen, TE-toimiston ja kuntien kanssa

Palkkatukityöllistämisessä on saatu Pohjois-Karjalassa erinomaisia tuloksia monen toimijan yhteistyön ansiosta. KAJO-keskus on kehittänyt ja koordinoanut toimintaa vuodesta 1998 hankerahoituksella, ja toiminta on laajentunut melkein koko maakuntaa koskevaksi. Mukana on

Katso tarkemmin [TE-palvelut sivustolta](#).

Parhaillaan on menossa nimien keräys [kansalaisaloitteeseen](#) järjestöjen palkkatuen parantamiseksi.

Palkkatukea voivat saada myös yritykset ja kunnat, vähän eri kriteerein ja tukimäärin.

”Järjestöt voivat keskittyä oman perustehtävänsä hoitamiseen. Me tuemme niitä työllistämisessä, jotta se ei vie järjestöiltä liikaa aikaa eikä vaadi ylitsempäämätöntä osaamista”, kertoo KAJO-keskuksen kehittämispäällikkö Johanna Seppänen.
Kuva: Joni Martiskainen

kymmeniä järjestöjä, TE-toimisto ja melkein kaikki Pohjois-Karjalan kunnat: Ilomantsi, Joensuu, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi ja Valtimo.

Toiminnan päärahoittaja on Pohjois Karjalan TE-toimisto ja pienemmillä osuuksilla kumppanikunnat.

”Olemme olleet erittäin tyytyväisiä TE-toimiston ja KAJO-keskuksen yhteistyöhön ja tehneet hankkeelle rahoituspäätöksen vuoden 2018 loppuun”, sanoo Pohjois-Karjalan TE-toimiston palvelujohtaja **Ritva Rusi**. Hän jatkaa:

”Edellytämme nykyään yhä vahvemmin, että asiakkaat saavat yksilöllistä työhön valmennusta, jonka avulla saadaan parempia tuloksia. Tämä ei ole enää työttömien aktivointia, kunhan johonkin töihin pääsisi, vaan tavoitteena on päästä yhdistystyöllistymisen kautta avoimille markkinoille. Työhön valmentaja toimii siinä tukena. Tavoitteena on, että 40 prosenttia hankkeen työnhakija-asiakkaista löytää työ- tai koulutuspaikan. Eli aika reipas prosentti. KAJO on päässyt tavoitteeseen, viime vuonna ylittänytkin sen, ja hyvältä näyttää tänäkin vuonna.”

”KAJO-keskus huolehtii myös siitä, että työllisyystoimijoiden yhteistyöverkosto toimii hyvin ja kaikki pysyvät ajan tasalla. KAJO järjestää säännöllisiä tapaamisia alueen kaikkien työllisyystoimijoiden kesken”, sanoo palvelujohtaja Ritva Rusi Pohjois-Karjalan TE-toimistosta. Kuva: Jarmo Vepsäläinen

Myös Joensuun kaupungin työllisyyskoordinaattori **Sari Riikonen** kehuu KAJO-keskuksen kanssa pitkään jatkunutta yhteistyötä: ”Joensuu rahoittaa toimintaa, koska se on kaupungille erittäin hyvä lisäresurssi työllisyyden hoidossa. Toivomme, että tämäntyyppinen hanketoiminta säilyisi jatkossakin tai muuttuisi pysyväksi toiminnaksi. Erityisen tärkeää on, että Kajo-keskus on auttanut etenkin pieniä järjestöjä työllistämässä ja olemme saaneet työhönvalmennuspalvelua myös joensuulaisille asiakkaille.”

Työnetsijärinki etsii piilotyöpaikkoja yrityksistä

Ritva Rusi ja Sari Riikonen kiittelevät myös KAJO-keskuksen koordinoimaa työetsijärinkiä, jonka toiminta alkoi pienimuotoisesti vuonna 2008 neljän työvoimapolitiittisen hankkeen yhteistyönä. Toiminnan kehittäminen jatkuu, ja ringi on kasvanut kattamaan koko maakunnan. Rinkiin kuuluu eri organisaatioiden työnetsijöitä. Siinä kohtautetaan työttömiä työnhakijoita ja yrityksiä. Rinki kontakti laajasti yrityksiä puhelimitse ja yrityskäynneillä tavoitteena löytää piilotyöpaikkoja yrityksistä. Löydetyt työpaikat pyritään täyttämään työnetsijäringin jäsenten ohjaamalla työnhakijoilla.

”Rinkiin kuuluvat myös kuntien työvoimakoordinaattorit. Jos jostain työpaikasta tulee tieto työvoimatarpeesta, eikä omista työnhakija-asiakkaista löydy sopivaa ehdokasta, ringi tiedottaa paikasta välittömästi toisilleen. Näin työpaikka saadaan täytettyä mahdollisimman nopeasti”, Ritva Rusi kertoo.

Töitä tarjolla monenlaisiin tehtäviin

Tyypillisiä tehtävänimikkeitä, joihin järjestöjen palkkatuella on työllistetty, ovat toimistotyöntekijä ja erilaiset ohjaajat, kuten iltapäiväkerhon, perhekerhon ja matalan kynnyksen toimintapaikan ohjaajat. Töitä on ollut tarjolla myös talonmiehille, siivoojille, myyjille, emännille, ruoanlaittajille

ja -jakelijoille. Omaishoitajien avuksi on tarvittu tuuraajia, jotta omaishoitaja pääsee asioille, ja tietotekniikkaan ict-puolen osaajia. Korkeakoulutetuille on löytynyt esimerkiksi erilaisia suunnittelijan tehtäviä.

Palkkatukityöntekijöillä iso merkitys pienelle järjestölle

Yksi KAJO-keskuksen palveluja käyttävä ja palkkatuella työllistävä yhdistys on ViaDia Joensuu ry, joka tekee diakoniatyötä aineellisen, henkisen ja hengellisen hädän lieventämiseksi sekä päihteettömän elämäntavan ja elämänhallinnan edistämiseksi. STEAn rahoituksella toimivalla Lähiötalolla on vain kaksi palkattua työntekijää.

”Yhteistyömme KAJOn kanssa on jatkunut kolme vuotta. Olemme työllistäneet ihmisiä palkkatuella keittiötehtäviin, lasten ohjaajiksi ja kotiaputyöntekijöiksi. Palkkatukityöntekijöillä on ollut iso merkitys toiminnallemme”, sanoo ViaDia Joensuun Lähitalon toiminnanjohtaja **Kirsti Kurki**. Lähiötalo on lapsiperheiden kohtaamispaikka, jossa on päivittäin noin 40 asiakaskäyntiä.

”Palkkatukityöllistäminen on puolin ja toisin win-win-tilanne. Meillä työtä ja tekemistä riittää. Me saamme henkilöstöä täydentämään toimintaamme ja palkatut työntekijät puolestaan mielekästä tekemistä”, toteaa kuvassa kakkua leikkaava Lähiötalon toiminnanjohtaja Kirsti Kurki ViaDia Joensuu ry:stä. Kuva: Malla Luodelahti

”Palkkatukityöntekijöiden, opiskelijoiden ja vapaaehtoisten ansiosta meillä on riittävästi henkilöstöä huolehtimassa lapsista, jotta perheen äidit ja isät saavat huokaista hetken.”

Kurki kertoo, että KAJO on tehnyt palkkatukihakemukset ja -tilitykset TE-toimistoon. Se on hoitanut myös palkanlaskentaa ja auttanut työsopimusten laadinnassa. ”Ja heidän työhönvalmentajansa ovat olleet yhdessä meidän kanssamme ohjaamassa työllistettäviä ihmisiä urapolulla eteenpäin.”

Järjestö sitoutuu työllistymisen tukemiseen

Voiko sama järjestö käyttää palkkatukea useaan kertaan uusien pitkäaikaistyöttömien palkkaukseen?

”Kyllä voi”, vastaa Johanna Seppänen ja jatkaa, ettei se ole KAJO-keskuksen mielestä huono asia.

”Tällä tavalla suurin osa järjestöistä käyttää tukea. Me hyväksymme sen, koska järjestön roolina on tarjota työtehtävä, jossa voi pitkän työttömyysjakson jälkeen petrata työkykyä ja työyhteisöön kuulumista. Järjestö ohjaa päivittäistä työtä ja sitoutuu siihen, että henkilö saa työajalla työhönvalmennusta, jossa mietitään yhdessä tulevaisuutta, tehdään CV:tä ja hakemuksia, osallistutaan erilaisiin lyhyt- tai jopa ammatillisiin koulutuksiin. Työaikaa käytetään muuhunkin kuin työntekoon.”

Seppänen lisää, että kun sama järjestö työllistää useamman kerran, sille kertyy osaamista työnantajuuksessa ja kokemusta työntekijän ohjaamisesta ja työllistymisen tukemisesta.

Yksilöllistä tukea ja työhön valmennusta

Johanna Seppänen sanoo, että heidän palvelunsa tukevat niitä pitkään työttöminä olleita, joilla on suunta avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen.

”Meillä ei ole tarjolla terveyspalveluita eikä elämänhallinnan tukea, jos sellaista tarvitsisi.”

Palkkatukityön työnhakija-asiakkaila on Seppäsen mukaan karkeasti jaoteltuna kolme erilaista taustaa: Osalla koulutus estää työllistymisen. Se on joko vanhentunut tai sen alan paikkoja ei Pohjois-Karjalan suunnalla ole. Tai ei pysty terveyssyistä hyödyntämään opiskelemaansa alaa. On osaamisen puutetta ja täytyy kouluttautua uudelleen.

Toisen ryhmän muodostavat he, jotka tarvitsevat tsemppausta oman osaamisensa paketointiin ja tukea työnhakuun ja työnantajien kontaktointiin. On voinut olla kotiäitinä, omaishoitajana, terveyssyistä pois työmarkkinoilta tai vasta muuttanut paikkakunnalle.

Kolmas ryhmä koostuu heistä, joille oma ala ei ole vielä ehkä löytynyt. Heidän kanssaan KAJO-keskuksen työvalmentajat pohtivat, millaisia vaihtoehtoja on tarjolla.

Win-win-tilanne kaikille osapuolille

Kun pitkään työttömänä ollut henkilö työllistetään palkkatuella järjestöön, kaikki mukana olevat hyötyvät.

Kun ihminen pääsee työhön, joka vastaa hänen osaamistaan ja työssä kehittymisen tarpeitaan, se kohentaa välittömästi hänen ja hänen lähipiirinsä tilannetta ja hyvinvointia”, sanoo Joensuun kaupungin työllisyyskoordinaattori Sari Riikonen.

Noin puolet KAJON
kautta työllistävistä
yhdistyksistä on
vapaaehtoisvoimin
toimivia.

Lähiötalon toiminnanjohtaja Kirsti Kurki lisää, että palkkatukityöstä tulee hyvinvointivaikutuksia myös heidän asiakkailleen. ”Mitä enemmän meillä on henkilöstöä, sitä parempaa toimintamme on. Palkkatukityöntekijöiden ansiosta meillä on aikaa lapsille ja aikuisille, mikä on toimintamme tarkoitus. Voimme esimerkiksi pelata, leikkiä ja lukea kirjaa. Asiakaspalautteessa meille tulee kiitoksia ja vahvasti esille se, miten henkilöstön määrä, taito ja osallistuminen on vaikuttanut asiakkaidemme hyvinvointiin.”

Kunnan rahoja säästyy, kun työttömänä ollut ihminen saa järjestöstä palkkatukityön. ”Kunnat maksavat pitkään työttöminä olleiden työmarkkinatuesta puolet. Näitä rahoja säästyy”, sanoo KAJO-keskuksen Johanna Seppänen.

”Järjestöt toteuttavat monenlaista yleishyödyllistä toimintaa, joka ei välttämättä mahdollistuisi ilman palkkatukityöntekijöitä. Kunnat ja kuntalaiset saavat paljon hyödyllisiä asioita järjestöjen organisoiman, palkkatukityöntekijöiden työn kautta.”

Teksti: Tuula Kolari, koordinaattori, SOSTE

Lisätiedot

Tiedote 12.6.2017 > [Sosiaalibarometri 2017: TE-palvelujen johtajat eivät usko sanktioiden voimaan työllisyyden lisäämisessä](#)
> [Sosiaalibarometri](#)

Katso tästä: Yhdistysten palkkatukityöllistämisen tukipalvelu -toimintamalli

Mallin kehittäjä: Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry

Katso tästä: Työetsijärinki-toimintamalli

Mallin kehittäjä: Timo Hartikainen Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry/Polkuja yrityksiin - projekti & Joensuun alueen työetsijät eri organisaatioista (13 eri organisaatiota)

Älä anna kehittämistyösi hedelmien jäädä piiloon!

Laita toimintamallisi jakoon ja tuo se Innokylään.

Innokylään on kuvattu runsaasti järjestöjen uudenlaisia toimintamalleja. **SOSTE** nostaa niitä esiin toimitetuissa jutuissa, jotta malleja innostuttaisiin ottamaan käyttöön eri puolilla Suomea

Innokylää toteuttavat yhdessä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Suomen Kuntaliitto (KL) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Innokylän kansallisesta koordinaatiosta vastaa sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asettama johtoryhmä.